

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
részitélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.179/2016/7.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke, előadó bíró
Dr. Tallián Blanka bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:
Dr. Tóth Tibor ügyvéd

Az alperesek:

Az alperesek képviselője:
Dr. Sándor Elek ügyvéd - I. rendű

Dr. Vörös József ügyvéd - II. rendű

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Fővárosi Törvényszék 4.Mf.637.526/2014/32.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 22.M.3351/2012/51.,
Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 25.M.1168/2014/6.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 4.Mf.637.526/2014/32. számú ítéletének azon rendelkezését, amellyel 4.623.159 (négymillió-hatszázhuszonháromezer-egyszázötvenkilenc) forint elmaradt munkabér-különbözet és ennek 2003. február 1-jétől járó késedelmi kamata megfizetésére az I. rendű alperest kötelezte - az első- és másodfokú perköltség- és illetékviselésre vonatkozó rendelkezésekre is kiterjedően - hatályon kívül helyezi, e követelésre irányuló kereseti kérelmet az I. rendű alperessel szemben elutasító Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 22.M.3351/2012/51. számú elsőfokú ítéleti rendelkezést helybenhagyja. A törvényszéket e követelés vonatkozásában a II. rendű alperessel szemben új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja. Egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Az I. rendű alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasítja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - a hatályában fenntartott rendelkezések vonatkozásában 7.000 (hétezer) forint elsőfokú, 24.000 (huszonnégyezer) forint másodfokú és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási részilletéket.

A hatályában fenntartott rendelkezések vonatkozásában a le nem rótt 900.000 (kilencszázezer) forint elsőfokú, 2.500.000 (kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési, és 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket, valamint a 688.882 (hatszáznyolcvannyolcezer-nyolcszáznyolcvankettő) forint első fokon, és a 218.694 (kettőszáztizennyolcezer-hatszázkilencvennégy) forint másodfokon felmerült szakértői költséget a felperes helyett az állam viseli.

Kötelezi a Kúria az I. rendű alperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 23.100 (huszonháromezer-egyszáz) forint csatlakozó felülvizsgálati eljárási illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 3.800.000 (hárommillió-nyolcszázezer) forint és 1.026.000 (egymillió-huszonhatezer) forint áfa, míg a II. rendű alperesnek 2.000.000 (kettőmillió) forint elsőfokú, és 1.200.000 (egymillió-kettőszázezer) forint, valamint 324.000 (háromszázhuszonnégyezer) forint áfa együttes fellebbezési és felülvizsgálati eljárási költséget.

A hatályon kívül helyezett rendelkezések vonatkozásában a felülvizsgálati eljárási illetéket a Kúria 70.000 (hetvenezer) forintban, míg a felek felülvizsgálati eljárási költségét fejenként 10.000 (tízezer) forintban és 2.700 (kettőezer-hétszáz) forint áfában állapítja meg.

Ezen részítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 1997. január 31-étől állt az I. rendű alperes alkalmazásában gazdasági igazgató munkakörben. Az I. rendű alperes 2000. szeptember 4-én kelt rendes felmondással a felperes munkaviszonyát megszüntette bizalomvesztésre hivatkozással. Az I. rendű alperes a 2000. szeptember 5-én kelt intézkedésével rendkívüli felmondást adott ki a munkáltató érdekeinek

veszélyeztetése, vezetőhöz méltatlan magatartás miatt. A felperes 2003. szeptember 16-ától rokkantsági nyugdíjban részesült, 2007. október 15-étől öregségi teljes nyugdíjat kap.

[2] Az I. rendű alperes 2003. január 1-jétől végelszámolás alatt állt. 2007. november 15-étől felszámolási eljárás van vele szemben folyamatban.

[3] Az I. és a II. rendű alperes között 2003. november 1-jélől kezdődő hatállyal a mozgó szolgálaton feladatot teljesítő munkavállalók továbbfoglalkoztatásáról megállapodás született, ennek pontja szerint a mozgószolgálatnál tevékenykedő munkavállalókat a II. rendű alperes továbbfoglalkoztatja, munkaviszonyukban jogutódlás következik be. Az I. rendű alperes 2003. október 31-ei határral a vele szembeni munkajogi perekkel kapcsolatosan a II. rendű alperes perbeli jogutódlását kezdeményezi. A perekre vonatkozó kimutatást a megállapodás melléklete tartalmazta, köztük a felperes által kártérítés iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon indított M.2577/2003. számú pert.

A megállapodás melléklete tartozásátvállalásról szól a megállapodás pontja és a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 332. §-a alapján. E szerint a II. rendű alperes mellékletben felsorolt minden munkaügyi perben átvállalja az I. rendű alperesnek a perekből keletkező minden, így különösen fizetési kötelezettségét, amelyet úgy kíván teljesíteni, hogy kezdeményezi a perekbe való belépését. A perek felpereseivel szemben a tartozásátvállalás csak akkor hatályos, ha ahhoz hozzájárulnak.

A megállapodás pontjában a II. rendű alperes a bevétellel nem fedezett és elfogadható követeléseknek a végelszámolás keretében történő kiegyenlítésére mint alapító készfizető kezességet vállalt maximum 130.000.000 forint értékben. Ezen belül a végelszámolás sikeres befejezése érdekében biztosítja a pénzeszközöket az I. rendű alperessel szemben fennálló pénzügyi és munkajogi követelésekre. A megállapodást a melléklet rögzítette.

A megállapodás pontjára visszautalással 2004. június 12-én tartozásátvállalás és finanszírozási szerződés címmel egy újabb melléklet született, mely a mellékletre is hivatkozott. Ebben rögzítették, hogy a II. rendű alperes mint átvállaló maximum 130.000.000 forint megfizetését vállalja át a megállapodás mellékletében szereplő munkaügyi perek alapján keletkező pénzügyi kötelezettségből. A megállapodás aláírását megelőzően ezen 130.000.000 forint összegű tartozásátvállalás terhére a felperes részére 21.287.195 forintot már átutaltak.

[4] A felperes 2000. október 3-án nyújtott be keresetet az I. rendű alperessel szemben a rendkívüli felmondás jogellenességének jogkövetkezményei iránt, majd 2001. június 6-án az I. rendű alperest táppénz és átlagkereset közötti különbözet megfizetésére is kérte kötelezni (Fővárosi Munkaügyi Bíróság per). A felperes 2004. augusztus 27-én benyújtott keresetében a rokkantsági nyugdíjazására tekintettel a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (rég. Mt.) 174. §-a alapján az I. rendű alperes kötelezését kérte átlagkeresete és rokkantsági nyugdíja közötti különbözet megfizetésére 2003. szeptember 6-ától kezdődően. E két perben hozott ítéletek részbeni hatályon kívül helyezése folytán az eljárások tovább folytatódtak. A munkaviszony jogellenes megszüntetése jogellenességéről 2003. szeptember 5-én született jogerős döntés (Fővárosi Bíróság közbenső ítélete), amely a rendkívüli felmondás jogellenességét állapította meg.

2002. július 30-ától 2003. szeptember 5-ig terjedő időre elmaradt jövedelem és munkabér, valamint 2003. szeptember 6-ától 2007. október 18-áig terjedő kártérítés iránti igényét fenntartva 2009. május 14-én kelt beadványában terjesztette ki a felperes a keresetét a II. rendű alperesre az alperesek egyetemleges kötelezését kérve. Hivatkozott az Mt. 85/A. § (1) bekezdés a) és b) pontjára, valamint a (2) bekezdés b) pontjára, továbbá a 2003. október 29-én aláírt megállapodásra, annak mellékletére.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [5] Az ítéletek hatályon kívül helyezését követően továbbfolyó eljárásokban a felperes keresete az M.3351/2012. számú perben a 2002. július 30-ától 2003. szeptember 5-éig elmaradt munkabér címén bruttó 7.160.173 forint (figyelembe véve, hogy a munkáltató ezen időszakra elmaradt munkabérként 5.278.992 forintot kifizetett, továbbá rokkantsági nyugdíjként 1.036.075 forintot kézhez kapott), valamint 2003. szeptember 6-ától 2007. október 18-áig terjedő időre kártérítésként az elérhető átlagkereset és rokkantsági nyugdíj különbözeteként 51.240.742 forint megfizetésére irányult az alperesek egyetemleges marasztalásával. Nem vagyoni kártérítés címén továbbá 3.000.000 forint megfizetését is kérte egyetemlegesen az alperesektől. Igénye jogalapjaként előadta, hogy a megbetegedése és a rokkant nyugdíjazása a jogellenes rendkívüli felmondással összefüggésben következett be. Munkaviszonyát az I. rendű alperes a személyiségi jogait sértő módon szüntette meg, mely a magánéletére is kihatással volt.
- [6] Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Álláspontjuk szerint a felperes nem igazolta, miszerint a II. rendű alperes az I. rendű alperesnek a jogutódja, hivatkoztak továbbá elévülésre is. Vitatták a kereseti kérelmek jogalapját és összecszerűségét.
- [7] A felperes 2011. szeptember 6-án terjesztett elő keresetet a II. rendű alperessel szemben a Ptk. 332. §-ára alapítva tartozásátvállalásra hivatkozással (Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság M.1168/2014. számú per). Ebben 2.654.806 forint kártérítés különbözet megfizetésére kérte a II. rendű alperes kötelezését. Ezen összeg szerinte a 2004. március 31-én neki kifizetett 21.220.695 forinton, valamint a 2004. április 1-jén kifizetett 66.500 forinton felül a Legfelsőbb Bíróság Mfv.II.11.033/2008/10. számú, 2010. március 10-én kelt ítéletében a kártérítés összegének felemeléséből származóan jár. A keresetét 2013. február 20-án felemelte 6.895.218 forint tőkére és ennek kamataira téves számításra hivatkozással.
- [8] A II. rendű alperes e kereset elutasítását elsődlegesen elévülésre, másodlagosan megalapozatlanságra hivatkozással kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [9] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 22.M.3351/2012/51. számú ítéletével a felperes keresetét az I. és a II. rendű alperessel szemben elutasította. Kötelezte a felperest az alperesek javára perköltség megfizetésére megállapítva, hogy az állam által előlegezett szakértői költséget az állam viseli.
- [10] Az elsőfokú bíróság utalt az előzményi perekben született döntésekre, kiemelten a Fővárosi Bíróság 51.Mf.631.627/2012/9. számú hatályon kívül helyező végzésében foglaltakra. Rögzítette, hogy a felperes munkaviszonya az I. rendű alperesnél a Fővárosi Bíróság 55.Mf.23.543/2003/4. számú közbenső ítélete folytán 2003. szeptember 5-én szűnt meg. Ezt követően a felperes rokkantsági nyugdíjas, majd 2007. október 18-ától öregségi teljes nyugdíjas lett.
- [11] Megállapította, hogy a II. rendű alperes az I. rendű alperesnek cégjogilag nem jogutódja, és nem következett be munkajogi jogutódlás sem. Az I. és a II. rendű alperesek közötti tartozás-átvállalás annak mellékletében felsorolt munkaügyi perek tekintetében hatályos kizárólag a végelszámolás erejéig. A szerződés ugyanis preambuluma szerint a végelszámolás keretében történő tartozások kiegyenlítésére jött létre a munkaügyi perekből keletkező fizetési kötelezettségek átvállalásával. Az alperesek egyetemleges marasztalására vonatkozó jogalapot felhívás ellenére sem jelölt meg a felperes az Mt. 85/A. § (1) bekezdés b) pontja és a Ptk. 332. §-a rendelkezésein kívül. Ezekre alapítottan azonban sem a jogutódlás, sem az egyetemleges marasztalás kötelezettsége nem volt megállapítható.
- [12] A felperes 2009. szeptember 15-én terjesztette ki a keresetét a II. rendű alperesre. Korábban a 2003.

december 5-ei tárgyaláson a másodfokú eljárásban akként nyilatkozott, hogy változatlanul az I. rendű alperessel szemben tartja fenn a keresetét annak ellenére, hogy már ismerte az I. és a II. rendű alperes között létrejött megállapodást. Nem járult hozzá továbbá a tartozásátvállaláshoz, illetve a II. rendű alperes perbelépéséhez sem. A bíróság szerint a II. rendű alperessel szembeni igényérvényesítése az Mt. 11. § (1) - (3) bekezdése alapján a 3 éves elévülési időn túl történt, ezért a II. rendű alperessel szemben a keresetet elévülésre, továbbá a jogutódlás, illetve egyetemleges marasztalás lehetőségének hiányára tekintettel utasította el.

- [13] Vizsgálva az Mt. 100. § (6) bekezdésére alapított, a 2002. július 30. és 2003. szeptember 5. közötti időszakra vonatkozó elmaradt munkabérgigényt, valamint a 2003. szeptember 6-ától 2007. október 18-áig az Mt. 174. § (1) bekezdésre alapított kártérítési igényt az igazságügyi orvosszakértői bizonyítás adatait értékelte. Ennek során az igazságügyi orvosszakértői bizonyítás kiegészítését rendelte el (egyesített orvosszakértői vélemény), majd a jegyzőkönyvben a szakértőt a tárgyaláson is meghallgatta. Dr. B.GY. igazságügyi elmeorvos szakértői véleményének kiegészítésére is sor került, végül az ellentmondások feloldása céljából testületi szakértői vélemény beszerzése történt, amelyet az E.I. csatolt. Ezt az elsőfokú bíróság aggálytalannak tekintette, és az ítélezése alapjául elfogadta.
- [14] A szakértői testület véleményéből megállapította, hogy a felperesnél 2000. szeptember 5. és 2007. között nem állt fenn olyan súlyos, pszichés betegség, amely a munkavégzését megakadályozta volna. Az OOSZI vizsgálat időpontjától (2002. július 30.) megállapított 67 %-os munkaképesség-csökkenés mértéke megkérdőjelezhető. A felperesnél a szorongásos depresszió 10 %-os munkaképesség-csökkenést eredményezhetett, a többi testi betegségeit is figyelembe véve az össz-szervezeti munkaképesség-csökkenése 21 %-os volt. Az OOSZI a felperest a munkavégzéstől nem tiltotta el, csupán korlátozták abban azzal, hogy nehéz fizikai és pszichés terheléssel járó munka nem ajánlott a részére.
- A szakértő testület azt is kifejtette, hogy a felperes 2002. július 30-ától 2007. október 19-éig terjedő időszakban pszichés tünetei mellett végzettségének és képzettségének megfelelő munkát tudott volna végezni. A 2002. július 30-án rögzített felperesi egészségi állapot, különös tekintettel a depressziós betegség reaktív jellegére, nem volt végleges. A szakértői testület végső megállapítása szerint a felperes rokkantsági nyugdíjazásához testi és lelki betegségei sem együttesen, sem külön-külön nem voltak elegendők.
- [15] Az érkeztetett elmeorvos szakértői vélemény-kiegészítés szerint az OOSZI elsőfokú orvosi bizottsága által figyelembe vett szorongásos depressziós zavar nem állt már összefüggésben a korábban észlelt, más jellegű pszichés zavarral, vagyis a poszttraumás stresszzavarral.
- [16] Mindezen bizonyítékokból arra a következtetésre jutott az elsőfokú bíróság, hogy a felperesnek 2002. július 30-ától (a rokkantsági nyugdíjra való jogosultság megszerzésétől) nem volt 67 %-os mértékű a munkaképesség-csökkenése. A 2007. október 19-éig terjedő időszakban pszichés tünetei mellett a végzettségének és képzettségének megfelelő munkát tudott volna végezni.
- [17] Az egészségi állapota, rokkantsági nyugellátása nem állt összefüggésben az alperes munkáltató magatartásával, ezért a felperes erre juttatást az alperestől nem kérhet, ezen időszakra rokkantsági ellátást kapott. A munkavégzésben a pszichés állapota nem akadályozta, így a 2002. július 30-ától 2003. szeptember 5-éig előterjesztett elmaradt munkabér iránti igénye is alaptalan.
- [18] Az elsőfokú bíróság a felperesnek az Mt. 174. § (1) bekezdésére alapított kárigényét is az ETT ISZT véleményére tekintettel találta alaptalannak figyelemmel az Mt. 174. § (4) bekezdésére. A testületi vélemény szerint a felperes 2002. július 30-át követően fennállott pszichés megbetegedése már nem áll összefüggésben az alperes jogellenes magatartásával, annak fennállása mellett végzettségét és képzettségét figyelembe véve elhelyezkedhetett volna. A felperes testi- és lelki betegségei sem együtt, sem külön-külön nem lettek volna elegendők a rokkantsági nyugdíjhoz 2002. július 30-án.
- [19] A felperes által 2014. június 11-én a személyiségi jogát sértő munkaviszony megszüntetési mód miatt előterjesztett nem vagyoni kárigénye elévült a 2000. szeptember 4-ei rendes felmondásra, és a

2000. szeptember 5-ei rendkívüli felmondásra tekintettel.

- [20] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 25.M.1168/2014/6. számú ítéletével a II. rendű alperessel szemben kártérítés különbözet megfizetésére irányuló keresetet elutasította. Marasztalta a felperest az alperes perköltségében, és megállapította, hogy a le nem rótt illetéket az állam viseli.
- [21] Megállapította, hogy a felperes a tartozásátvállalásról legkésőbb 2004. január 18-án tudomást szerzett, amikor állítása szerint szóbeli hozzájárulását adta ahhoz. Az elsőfokú bíróság a BDT 2000.165. számú döntésre hivatkozással megállapította, hogy az elévülés megszakításának nem akadálya az, hogy a tartozásátvállalásról teljes terjedelmében a felperes nem értesült. Önmagában az a tény, hogy a felperes a tartozásátvállalásról tudott, illetve arról is, hogy ez alapján a II. rendű alperestől követelhet, alapul szolgálhatott a II. rendű alperessel szembeni igényérvényesítésre, így arra, hogy megszakítsa az elévülést, illetve pert indítson az elévülési határidőn belül. Ezzel szemben igényt először a II. rendű alperessel szemben 2009. szeptember 15-én érvényesített (a kártérítés-különbözet iránti keresetet 2011. szeptember 6-án nyújtotta be).
- [22] Az ítéletekkel szembeni alperesi fellebbezések folytán indult másodfokú eljárásban a Fővárosi Törvényszék a pereket 2015. december 2-án kihirdetett végzésével a Pp. 149. § (2) bekezdés alapján egyesítette. A 4.Mf.637.526/2014/32. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéleteit részben megváltoztatta. Az I. rendű alperest kötelezte a felperes javára elmaradt munkabér-különbözet címén 4.623.159 forint és ennek 2003. február 1-jétől esedékes késedelmi kamata megfizetésére. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéleteit helybenhagyta. Kötelezte az I. rendű alperest az állam javára kereseti és fellebbezési eljárási részilleték megfizetésére. Megállapította, hogy az ezt meghaladó kereseti és fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli. A perköltségre vonatkozó rendelkezéseket megváltoztatta, az I. rendű alperes javára a felperes által fizetendő perköltség összegét leszállította, és kötelezte a felperest az alperesek javára másodfokú perköltség megfizetésére. Rögzítette, hogy a másodfokú eljárásban felmerült szakértői költséget az állam viseli.
- [23] A másodfokú bíróság elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a felperes a II. rendű alperessel szemben jogszerűen érvényesíthette-e az igényeit. Alappal nem hivatkozhatott azonban az Mt. 85/A. § (1) bekezdés b) pontja szerinti munkajogi jogutódlásra. Az I. rendű alperes mozgószolgálat mint szervezeti egység, és az általa végzett tevékenység II. rendű alperes részére történő 2003. november 1-jei átadásakor a felperes munkaviszonya az I. rendű alperesnél már nem állt fenn, az ugyanis 2003. szeptember 5-ével megszűnt. A munkajogi jogutódlás egyébként is kizárólag a mozgó- és utazószolgálaton dolgozó munkavállalók vonatkozásában történt, a felperes gazdasági igazgatóként pedig nem tartozott ezen szervezeti egységhez, tehát a jogutódlás őt nem is érinthette volna. Erre tekintettel a felperesnek nem volt a II. rendű alperessel szemben keresetelőségi joga.
- [24]a felperes a Ptk. 332. § (1) és (2) bekezdésére vonatkozó érvelése is. A törvényszék a tényállást a 2003. október 29-én aláírt megállapodás pontjában foglaltakkal kiegészítette utalva a Pp. 61. § (2) bekezdésére, és arra, hogy a felperes felhívás ellenére a II. rendű alperes perbelépéséhez nem járult hozzá. Megállapította, hogy a felperes és az I. rendű alperes között folyamatban lévő munkaügyi perbe a II. rendű alperes nem léphetett be.
- A felperes 2004. január 28-án szóban hozzájárult az alperesek közötti tartozásátvállaláshoz, melynek alapján került sor a Fővárosi Bíróság 55.Mf.23.543/2003/8. számú ítélete szerint fennálló nettó összegű kifizetésére.
- [25] A Ptk. 332. § (1) és (2) bekezdése alapján a jogosult hozzájárulására nem a tartozásátvállalási szerződés érvényes létrejöttéhez van szükség, hanem a már létrejött megállapodásnak a jogosulttal szembeni hatályossá válásához, vagyis az eredeti kötelezett személyének megváltozásához. A tartozásátvállalási szerződést az azt megkötő felek módosíthatják bármikor, így a tartozás annyiban és olyan terjedelemben száll át az átvállalóra, amennyiben az adott időpontban fennállott. A 2004. július 12-én aláírt tartozásátvállalási és finanszírozási szerződéssel a tartozásátvállalási szerződést módosították az alperesek. Ez alapján megalapozottan hivatkozott a II. rendű alperes arra, hogy az I. rendű alperes helyett 130.000.000 forint erejéig és kizárólag a végelszámolás idejére vonatkozóan

vállalt teljesítést. A II. rendű alperes a perben igazolta, hogy 2004. augusztus 13-áig a tartozásátvállalásban vállalt 130.000.000 forint kifizetést teljesítette, ezt követően már helytállási kötelezettség nem terhelte az I. rendű alperes tartozásaiért. A végelszámolás 2007. november 15-én eredménytelenül befejeződött, ezen időponttól az I. rendű alperes felszámolás alá került. Amennyiben nem is merítette volna ki a 130.000.000 forint keretösszeget a II. rendű alperes, akkor sem volt már köteles az I. rendű alperes helyett teljesíteni. A II. rendű alperessel szembeni keresetkiterjesztés időpontjában, azaz 2009. szeptember 15-én a végelszámolás feltételéhez és a 130.000.000 forintos összeghatárhoz kötött tartozásátvállalási megállapodás már nem adott alapot a felperesnek a II. rendű alperessel szembeni igény érvényesítésére.

- [26] A másodfokú bíróság rögzítette, hogy abban az esetben, ha a jogutódlás a II. rendű alperes tekintetében megállapítható lenne, a 25.M.1168/2014. számú perben kártérítés címén érvényesített 6.895.218 forint összegű követelés vonatkozásában a Pp. 229. § (1) bekezdésben foglaltakra figyelemmel a Pp. 130. § (1) bekezdés d) pontja és a Pp. 157. § a) pontja alapján a pert ítélt dolog okán meg kellett volna szüntetni.
- [27] A Fővárosi Törvényszék a fenti eltérő indokolással hagyta helyben a felperes keresetét a II. rendű alperessel szemben elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezéseket.
- [28] A II. rendű alperessel szembeni keresetőségi jog hiánya miatt az igény vele szembeni elévülésének vizsgálata álláspontja szerint már szükségtelenné vált.
- [29] A másodfokú bíróság az elmaradt munkabér, valamint a rokkantsági nyugdíj és az átlagkereset különbözetéből eredő kár iránti igények vonatkozásában szakértői bizonyítást folytatott, és az ISZKI B.O.I.-t kirendelte, majd a becsatolt szakértői vélemény megállapításai ellenére (mérlegelve a rendelkezésre álló peradatokat és a már beszerzett elmeorvos-szakértői véleményeket) az ETT ISZT szakvéleményét fogadta el ítélezése alapjául, amely testület megállapította, hogy a felperes 2002. július 31. és 2007. október 19. között pszichés tünetei mellett végzettségének és képzettségének megfelelő munkát tudott volna végezni. 2002. és 2008. évek között a felperes pszichés betegségéről orvosi dokumentum nem áll rendelkezésre, tehát e betegsége nem jelentett munkaképességet korlátozó tényezőt. Egyéb betegségei (mozgásszervi, fül-orr-gégészeti, endokrinológiai) nem indokoltak 67 %-os munkaképesség-csökkenést 2002-ben, vagy az azt követő időszakban. E megállapításból azonban a törvényszék eltérő következtetést vont le a kereseti kérelmek vonatkozásában.
- [30] A 2002. július 31-étől 2003. szeptember 5-éig terjedő időszakra az Mt. 100. § (6) bekezdésére alapítottan érvényesített elmaradt munkabér-igénynél értékelendő, hogyha a munkavállaló keresőképtelensége miatt vagy egyéb okból munkabérben nem részesült volna a munkaviszonya megszüntetése hiányában sem, úgy a jogellenes jogviszony megszüntetés jogkövetkezményeként sem jogosult elmaradt munkabérre.
- Az ETT ISZT testületi szakvéleménye szerint a felperes ezen időszakban munkaképes volt, így a gazdasági igazgatói munkakörét, amely nem minősül súlyos pszichés és fizikai megterheléssel járó tevékenységnek, elláthatta volna, ezért munkabérben részesült volna. Erre figyelemmel a jogellenes rendkívüli felmondás jogkövetkezményeként a megtérült jövedelemmel csökkentett elmaradt munkabér a felperest illeti. A felperes az elmaradt munkabér összegét 2002. évre havi 815.904 forint, 2003. évre 896.678 forint összeggel vette figyelembe, és levonta a megtérült jövedelmet (munkabér, rokkantsági nyugdíj).
- Az Mt. 100. § (6) bekezdése kárenyhítési kötelezettséget nem ír elő, ugyanakkor az alperes által a felperes részére a már megfizetett összeghez a rokkantsági nyugdíjat hozzá kell adni. Figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy a felperes az ISZKI B. Orvosszakértői Intézet szakvéleménye szerint 2002. június 21. és 2002. augusztus 8. között lumbágó miatt keresőképtelen volt, ami természetes kóros megbetegedés, nem áll összefüggésben a munkáltató magatartásával.
- Minderre tekintettel a felperes 2002. augusztus 19-étől 2003. szeptember 6-áig 10.937.526 forint elmaradt munkabérre lett volna jogosult, ebből levonva a már részére kifizetett 5.278.292 forint

munkabért és az 1.036.175 forint rokkantsági nyugdíjat, a felperesnek 4.623.159 forint jár elmaradt munkabérként az Mt. 159. §-a alapján az esedékesség középarányos idejétől számított késedelmi kamattal növelt összegben. Erre tekintettel az elsőfokú ítéletet a törvényszék a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján megváltoztatta.

- [31] A törvényszék megállapította, hogy a felperes a fellebbezési szakban 2003. szeptember 6-ától 2007. október 18-áig terjedő időszakra előterjesztett kárigényét 51.590.742 forintról 33.269.262 forintra leszállította. A kárigényt elutasító elsőfokú döntéssel a másodfokú bíróság egyetértett, azt helyes indokaira tekintettel a Pp. 254. § (3) bekezdés alapján helybenhagyta.
- [32] Az Mt. 174. § (1) és (4) bekezdésére hivatkozással kiemelte, hogy a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a megjelölt időszakban amiatt szenvedett 67 %-os munkaképesség-csökkenést és minősítették rokkantnak, mert az I. rendű alperes jogellenes rendkívüli felmondása a munkaviszonyát megszüntette. A lefolytatott bizonyítási eljárás eredménye alapján azonban ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg, hogy a felperes 2003. szeptember 6-át követően fennállott pszichés megbetegedése a 2000. szeptember 5-én közölt jogellenes rendkívüli felmondással áll okozati, vagy egzakt módon meg nem határozható részoki összefüggésben, sőt még az sem, hogy ezen időszakban a felperes munkaképesség-csökkenése valóban elérte a rokkantság megállapításához szükséges mértéket. A bizonyítatlanságot az Mt. 174. § (4) bekezdésből következően a felperes terhére kellett értékelni.
- [33] A felperes fellebbezéssel nem támadta a 3.000.000 forint kártérítés iránti keresetet elutasító döntést, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet e körben nem érintette.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [34] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a másodfokú ítéletet „a két elsőfokú ítéletre is kiterjedően” kérte hatályon kívül helyezni és a keresetének helyt adó ítélet meghozatalát indítványozta az alperesek perköltségben marasztalásával.
- [35] Hivatkozása szerint a Ptk. 332. §-ának, 336. §-ának a megsértésével hozták meg a jogutódlás kérdésében döntésüket a bíróságok. A 2003. november 5-én kelt tartozásátvállalási szerződéssel (megállapodás melléklete) az „mellékletében felsorolt minden munkaügyi perben (a M. Zrt.) átvállalja az U. Rt-nek ezen perekből keletkező minden, így különösen fizetési kötelezettségét”. A szerződés nem jelöli meg a munkaügyi perek vonatkozásában átvállalt tartozás pontos összegét, tehát a teljes összeg kifizetését vállalta a II. rendű alperes. A felperes 2004. január 28-ai hozzájárulása alapján történt a kifizetés a II. rendű alperes részéről. A II. rendű alperesnek azonban a helytállási kötelezettsége a munkaügyi perek vonatkozásában a mai napig fennáll. A 2004. július 12-én kötött újabb szerződéshez a felperesnek nem volt módja hozzájárulni, mert azt előle az alperesek eltitkolták, csak bírósági felhívásra, 2009. év végén csatolták. A szándékos és rosszhiszemű alperesi magatartás miatt fel sem merülhet a II. rendű alperessel szembeni követelés elévülésének és a jogutódlás hiányának a megállapítása.
A módosított tartalommal létrejött tartozás-átvállalás és finanszírozási szerződés megjelölésű okiratról a felperesnek nem volt tudomása, így az vele szemben a módosított tartalomhoz való hozzájárulása hiányában nem hatályosulhatott.
- [36] A Legfelsőbb Bíróság 154. számú kollégiumi állásfoglalására, az Mt. 209. §-ára, és az Mt. 85/A. § (1) és (2) bekezdésre utalással a felperes álláspontja szerint a 2003. október 29-ei és a 2003. november 5-ei tartozásátvállalásról szóló megállapodással a munkáltató személyében jogutódlás következett be. A munkaviszonyból származó jogok és kötelezettségek a jogutódlás időpontjában a II. rendű alperesre, mint jogutód munkáltatóra szálltak át. A jogelőd munkáltató a munkavállalóval

szemben a jogutódlás időpontját megelőzően keletkezett kötelezettségekért - az igénynek a jogutódlás időpontját követő egy éven belüli érvényesítése esetén - a jogutód munkáltatóval egyetemlegesen felel. A 2003. október 29-ei tartozás-átvállalás megállapodás biztosítja a felperes részére, hogy függetlenül a 2005. szeptember 5-ei munkaviszony megszüntetéstől, a jogutód II. rendű alperes M. Zrt.-vel szemben kártérítési követelést érvényesítsen különös munkajogi jogutódlás fennállása esetén. A felperes a munkaviszonyának megszüntetését követő egy éven belül előterjesztette kárigényét először az I. rendű alperessel szemben.

- [37] Tévesen alkalmazták az elévülés szabályait (Mt. 11. §). A bírósági eljárás maga „egy nyugvási szituáció”. A felperes munkaügyi pere a Fővárosi Bíróság előtt már folyamatban volt, amikor 2004. január 28-án hozzájárult a tartozásátvállalási szerződéshez. Ezért a M. Zrt. II. rendű alperes egy nyugvó helyzetbe lépett be a felperes és az I. rendű alperes között fennálló kártérítési jogviszonyba. Ezáltal a tartozásátvállalási szerződésben vállalt helytállási kötelezettségének elévülése is nyugvó helyzetbe került, a nyugvásra okot adó körülmény ugyanis a per folyása. A másodfokú perben a kárigényét nem bírálták el, az elévülési idő sem telt el. A felperes a 2004. július 12-ei megállapodást csak 2009-ben ismerte meg, ekkor tudott a II. rendű alperessel szemben igényt érvényesíteni.
- [38] A bíróságok megalapozatlanul fogadták el aggálytalannak az ETT ISZT testületi szakvéleményét, mert a megelőzően keletkezett szakvélemények és szakorvosi leletek a megállapításaival ellentétesek. A perben 2001. november 9-én, 2002. július 30-án, 2004. augusztus 25-én és 2007. január 9-én keltezett szakvélemények megállapították, hogy a felperes foglalkoztatható, azonban fizikai és pszichés terheléssel járó munkakör betöltésére nem alkalmas. Ezek alapján a felperes az Mt. 174. §-a alapján bizonyította, hogy legfeljebb 30 %-os munkaképesség-csökkenést szenvedett el, ezzel alátámasztotta a kártérítési igénye jogalapját, melyet igazol a 2015. szeptember 30-án kelt szakértői vélemény-kiegészítés is.
- [39] A 2007. március 13-ai, 2009. április 28-ai szakvélemények, a V.N. Kft. E.K. orvosi igazolása és a 2013. június 30-ai szakvélemény igazolják a felperesnél kialakult pszichés megbetegedést. A pszichés problémák a 2000. szeptember 5-ei „elbocsátással” kezdődtek. A 2013. július 30-ai szakvélemény pedig véleményezte, hogy 2001. november 9-étől 2013. június június 30-áig a felperes pszichiátriai betegsége a III. csoportú rokkantságot önmagában megalapozza. Ezen utóbbi szakvéleménnyel az ETT ISZT szakértői testület ellentétes véleményt adott, és ellentétes a megelőző szakvéleményekkel is, amely megkérdőjelezi az előterjesztett szakvélemény értékét, amelyet igazol, hogy a Fővárosi Törvényszék is annak kiegészítését rendelte el. Utóbb azonban a beszerzett kiegészítő szakvéleményt figyelmen kívül hagyta. Elmulasztották továbbá a szakvélemények kézbesítését a felperes részére.
- [40] Az ISZKI szakvélemény-kiegészítés szerint a felperes pszichés állapota, a következményes (időben elkülönült) munkaképesség-csökkenés a felperest nem tette alkalmassá arra, hogy gazdasági vezetői munkakört megfelelően tudjon ellátni. A megállapítás a valóságnak megfelelő tekintettel a felperes 67 %-os munkaképesség-csökkenésére.
- [41] A másodfokú bíróság által 2002. július 30. és 2003. szeptember 5-éig tartó időszakra megállapított elmaradt munkabért a felperes annak figyelembe vételével fogadja el, hogy az MK 74., MK 30. állásfoglalások és az Mt. 182. § c) pontjában foglaltak irányadóak. Ezért 2002. augusztus 1-jétől augusztus 18-áig terjedő időszakra is jár munkabér, mert táppénzt ezen időtartamra nem fizettek a részére. A bérfejlesztéseket is figyelembe kell venni az átlagkereset számításánál, így a felperest helyesen 6.082.428 forint és kamatai illetik meg 2002. augusztus 1. és 2003. szeptember 6-áig terjedő időtartamra elmaradt munkabérként.
- [42] Az I. rendű alperes a felülvizsgálati kérelem elutasítását, és a felperes perköltségben marasztalását kérte perbeli nyilatkozatait fenntartva. „Csatlakozó fellebbezést” benyújtva a jogerős ítélet megváltoztatását, és az abban megítélt felperesnek járó elmaradt munkabérigény elutasítását, továbbá a perköltség felülvizsgálatát kérte, mert annak csökkentésére megalapozatlanul került sor.
- [43] A II. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában fenntartására és

perkölsége megfizetésére irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [44] A felperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint megalapozott, az I. rendű alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme elkésett.
- [45] A felperes felülvizsgálati kérelmét az I. rendű alperes jogi képviselője részére 2016. április 8-án kézbesítették. Az I. rendű alperes a „csatlakozó fellebbezésnek” megjelölt, tartalmában csatlakozó felülvizsgálati kérelemnek minősülő nyilatkozatát 2016. április 2-án, azaz a csatlakozó felülvizsgálati kérelem előterjesztésére a Pp. 270. § (1) bekezdés alapján irányadó Pp. 244. § (2) bekezdésben foglalt nyolc napos határidőn túl nyújtotta be. Ezért a Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdés alapján irányadó 237. § (1) bekezdés szerint az elkésett csatlakozó felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasította.
- [46] A Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése szerint.
- [47] A Pp. 272. § (2) bekezdés szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. E rendelkezésből következően a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő, kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél határozat megváltoztatását miért kívánja. Ezen törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, és az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre hivatkozása indokait is ismerteti [1/2016. (II.15.) PK vélemény]. Ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelemnek csak ezen követelményeknek megfelelő érvelését vehette figyelembe a jogerős ítélet felülvizsgálata során.
- [48] A felperes a kártérítési igénye elutasítása vonatkozásában az Mt. 174. §-ának megsértésére hivatkozott. Sérelmezte a tényállás megállapítását, a szakértői vélemények téves értékelését. E körben azonban jogszabálysértésként a Pp. 206. § (1) bekezdését nem jelölte meg. Így a másodfokú bíróság által megállapított tényállás volt a jelen eljárásban is irányadó. Ennek alapján az Mt. 174. § (4) bekezdésének megsértése nem volt megállapítható. Az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokat a tényállás megállapítása, és az abból levont jogi következtetés során értékelték, és a megállapított tényállásból helytálló következtetést vontak le arról, miszerint a felperes a perben a reá háruló bizonyítási teher ellenére nem bizonyította, hogy a 2003. szeptember 6-át követően fennálló pszichés megbetegedése a 2000. szeptember 5-én közölt jogellenes rendkívüli felmondással áll okozati vagy részoki összefüggésben. Ezért a felperesnek az Mt. 174. § (1) bekezdésére alapított 2003. szeptember 6-ától 2007. október 18-áig terjedő időszakra az átlagkereset és a rokkantsági nyugdíj közötti különbségben jelentkező kárigényét az eljáró bíróságok jogszerűen utasították el.
- [49] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a 2002. július 31-étől 2003. szeptember 5-éig tartó időszakra megállapított elmaradt munkabér összegét az MK 74., az MK 30. állásfoglalások, az Mt. 182. § c) pontja alapján sérelmezte. A kollégiumi állásfoglalásra hivatkozás - miután a kollégiumi vélemények nem jogszabályok - nem felel meg a Pp. 272. § (2) bekezdésben foglalt követelménynek. Az Mt. 182. § c) pontjának megsértésére történő hivatkozás pedig alaptalan, mivel a törvényszék az Mt. 100. § (6) bekezdés alkalmazásával a felperesnek ezen időszakra elmaradt

munkabért, nem pedig kártérítést ítélt meg, az Mt. 182. § a kártérítés kiszámításánál irányadó szempontokat tartalmazza. Az elmaradt munkabér számítására vonatkozóan a megsértett jogszabályhelyet a felperes azonban nem jelölte meg a bérfejlesztés elmulasztása, valamint a keresőképtelenség időtartamának figyelembe vétele vonatkozásában. Így érvelésével a Kúria e körben nem foglalkozhatott.

- [50] A felperes az első- és másodfokú eljárásban alperesek egyetemleges marasztalását kérte. Helytálló az elsőfokú bíróság érvelése, miszerint az Mt. 85/A. § (1) bekezdés b) pontján túlmenően csak a Ptk. 332. §-ára hivatkozott. Ez utóbbi rendelkezés azonban az eredeti és a helyébe lépő kötelezett vonatkozásában egyetemleges helytállási kötelezettséget nem ír elő, a Pp. 332. § (2) bekezdés alapján a jogosultnak a tartozásátvállaláshoz történő hozzájárulása esetén a tartozást átvállaló a kötelezett helyébe lép, vagyis a kötelezett személyében változás következik be. A törvényszék ítéletében az I. rendű alperest marasztalta az elmaradt munkabér összegében. A felülvizsgálati kérelem 2. oldal 1. bekezdése szerint megállapítható a tartozásátvállalás folytán a II. alperes helytállási kötelezettsége. A felperes az egyetemlegesség vonatkozásában a felülvizsgálati kérelemben változatlanul az Mt. 85/A. § (1) és (2) bekezdésre utal azzal, hogy a munkaviszonya megszűnését követő egy éven belül előterjesztette a kárigényét először az I. rendű alperes ellen (felülvizsgálati kérelem 2. oldal, 4. bekezdés, 3. oldal 2. bekezdés). Következésképp a Kúriának azt kellett vizsgálnia, hogy az Mt. 85/A. § (1) - (2) bekezdése alapján az I. rendű alperes mellett egyetemlegesen helytállni tartozik-e a II. rendű alperes, továbbá munkajogi jogutódlás hiányában a tartozásátvállalás következtében melyik alperes marasztalható.
- [51] Az eljáró bíróságok a 2003. július 1-jétől 2005. december 31-éig hatályos Mt. 85/A. § (2) bekezdés rendelkezésének helytálló alkalmazásával állapították meg, hogy a felperesnek az I. rendű alperessel fennállt munkaviszonyában a munkáltató személyében jogutódlás nem következett be. Az alperesek között 2003. október 29-én kelt és módosított megállapodás helyes értelmezésével állapították meg, hogy az I. rendű alperes mozgáshoz tartozó tevékenységének a II. rendű alperes személyszállítási üzletágába történő „visszaintegrálása” 2003. november 1-jével valósult meg. A megállapodás szerint e fordulónappal valósult meg a munkajogi jogutódlás. A felperessel azonban a 2000. szeptember 5-ei keltezéssel közölt rendkívüli felmondás jogellenességének jogerősen 2003. szeptember 5-én történő megállapítása folytán az I. rendű alperesnél fennállt munkaviszonya az I. rendű alperesnél a jogerőre emelkedés napján megszűnt az Mt. 100. § (5) bekezdése alapján. Az I. rendű alperesnél fennálló munkaviszony hiányában munkajogi jogutódlás nem következhetett be, ezért az Mt. 85/A. § (2) bekezdés alapján az I. rendű alperesnél fennállt munkaviszonyból származó 2002. július 30-ától 2003. szeptember 5. közötti időtartamra járó munkabér az II. rendű alperestől nem követelhető.
- [52] A másodfokú bíróság a tartozásátvállalás vonatkozásában helytelen jogkövetkeztetést vont le. A felperes nem vitatotta az alperesek között létrejött tartozásátvállaláshoz 2004. január 28-án járult hozzá szóban. A 2004. július 12-én alperesek által aláírt tartozásátvállalási és finanszírozási szerződés ezt követően született. Következésképp a Ptk. 232. § (2) bekezdés alapján a tartozásátvállalási megállapodás a felperessel mint jogosulttal szemben a hozzájárulása időpontjában fennálló tartalommal hatályosult, vagyis tartozást átvállalóként a II. rendű alperes az eredeti kötelezett I. rendű alperes helyébe 2004. január 28-án lépett, a tartozás pedig az I. rendű alperesről a II. rendű alperesre annyiban és olyan terjedelemben szállt át, amennyiben és amilyen terjedelemben az átvállalás időpontjában az fennállott (BDT 2006.1381.).
- A 2003. október 29-ei megállapodáshoz 2003. november 5-én 15. számú mellékletként csatolt tartozásátvállalási megállapodás pontja szerint ennek mellékletében felsorolt (köztük a felperes kártérítés iránti pere) minden munkaügyi perben átvállalja az I. rendű alperes ezen perekből keletkező, minden, így különösen a fizetési kötelezettségét. Az ekkénti tartozásátvállalást nem érinti, hogy a 2003. október 29-ei megállapodás pontjában a II. rendű alperes legfeljebb 130.000.000 forint értékben készfizető kezességet is vállalt a bevétellel nem fedezett és elfogadható követeléseknek a végelszámolás keretében történő kiegyenlítésére, és ennek terhére biztosította a

pénzeszközöket az I. rendű alperessel szemben fennálló pénzügyi és munkajogi követelésekre.

A 2004. július 12-ei tartozásátvállalás és finanszírozási szerződés pontja rögzítette csak azt, hogy a szerződés aláírását megelőzően a 130.000.000 forint összegű tartozásátvállalás terhére történt meg a felperes részére 21.287.195 forint munkaügyi perből eredő fizetési kötelezettség teljesítése. E megállapodáshoz, tehát a tartozásátvállalás 130.000.000 forint összeg erejéig történő korlátozásához a felperes nem járult hozzá, így az eredeti tartozás-átvállalásban foglalt feltételekkel következett be a felperesnek a hozzájárulásakor fennálló követelése erejéig a kötelezett személyében a változás. A felperes tehát a jelen perrel érintett 2002. július 30-ától 2003. szeptember 5-éig terjedő időszakra az elmaradt munkabért a vele szemben hatályos tartozásátvállalás folytán a II. rendű alperestől kérheti. Téves a törvényszék ezzel ellentétes álláspontja.

- [53] A felperes nem vitatottan a tartozásátvállalási megállapodásban foglaltakkal ellentétben nem járult hozzá 2003. decemberében a II. rendű alperes perbelépéséhez 2003. december 5-ei felhívás ellenére sem. Az alperesi pozícióban történő perbeli jogutódlás [a Pp. 61. § (2) bekezdése, a 2003. október 29-ei megállapodás melléklete 3. pont megvalósulása] hiányában is a felperes 2004. január 28-ai hozzájárulása folytán vele szemben az akkor fennálló követelések vonatkozásában a tartozásátvállalás hatályosult (melléklet 2. pont).
- [54] A felperes követelést először a II. rendű alperessel szemben 2009. szeptember 15-én érvényesített, amikor a végelszámolás már befejeződött, és 2007. november 15-étől az I. rendű alperes már felszámolás alatt állt. A tartozásátvállalás vonatkozásában azonban a 2004. július 12-ei tartozásátvállalás és finanszírozási szerződés (az eredeti megállapodás új melléklete) feltételei vele szemben nem hatályosultak, így a megállapodás preambulumban szereplő végelszámolással kapcsolatos megállapítások sem. Az eredeti (mellékletben foglalt) tartozásátvállalási megállapodás a munkaügyi perekből keletkező I. rendű alperessel szembeni minden fizetési kötelezettség átvállalásáról szólt függetlenül attól, hogy a II. rendű alperes mint alapító a 2003. október 29-ei megállapodás preambulumban az I. rendű alperes végelszámolással történő megszüntetésével egyetértett, és pontjában a végelszámolás sikeres befejezése érdekében biztosította készfizető kezesség vállalásával az I. rendű alperessel szemben fennálló pénzügyi és munkajogi követeléseket.
- [55] A törvényszék az I. rendű alperessel szembeni keresetőségi jog hiányában utasította el a 2002. július 30. - 2003. szeptember 5. közötti elmaradt munkabér iránti keresetet azzal, hogy szükségtelennek ítélte az elsőfokú bírósággal ellentétben az I. rendű alperessel szembeni igény elévülésének vizsgálatát. Ezért alaptalanul sérelmezte a jogerős ítéletet az Mt. 11. §-a megsértésére hivatkozással a felperes, mert a másodfokú ítélet erre vonatkozóan megállapításokat nem tartalmaz.
- [56] A törvényszék a 25.M.1168/2014. számú perben kártérítés címén érvényesített 6.895.218 forint összegű követelést is a II. rendű alperessel szembeni keresetőségi jog hiányában utasította el az elévülést nem vizsgálva, de megállapította azt is, hogy ezen igény vonatkozásában a Pp. 229. § (1) bekezdésben foglaltakra figyelemmel a Pp. 130. § (1) bekezdés d) pontja, és a Pp. 157. § a) pontja alapján a pert ítélt dolog okán meg kellett volna szüntetni. Ezen megállapítást a felülvizsgálati kérelmében a felperes nem támadta, ezen keresete vonatkozásában is csak a II. rendű alperessel szembeni keresetőségi jog hiányának megállapítását sérelmezte, ezért a másodfokú bíróság ítélt dologra vonatkozó megállapítása a Kúria által nem volt felülvizsgálható.
- [57] A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletnek azon rendelkezését, amellyel a felperesnek megítélt 4.123.159 forint és kamatai összeg megfizetésére az I. rendű alperest kötelezte - a perköltség- és illetékviselésre vonatkozó rendelkezésekre is kiterjedően - hatályon kívül helyezte, és e körben a másodfokú bíróságot a II. rendű alperessel szembeni új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította, míg erre vonatkozóan az I. rendű alperessel szemben hozott, keresetet elutasító rendelkezést helybenhagyta a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján.
- [58] A 2002. július 30-ától 2003. szeptember 5-éig terjedő időre járó elmaradt munkabér összegéről hozott, valamint a 2003. szeptember 6-ától 2007. október 18-áig előterjesztett kárigényt, illetve a 6.895.128 forint összegű kártérítés-különbözet iránti keresetet elutasító jogerős ítéleti rendelkezést

hatályában fenntartotta a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján.

- [59] A megismételt eljárásban a törvényszéknek el kell bírálnia a felperesnek a 2003. szeptember 6-ától 2007. október 18-áig terjedő időszakra előterjesztett kereseti követelése a II. rendű alperessel szembeni elévülése kapcsán előadott fellebbezését, eltérő jogi álláspontja folytán e körben a fellebbezést nem bírálta el.

Záró rész

- [60] A Kúria a részítéletével jogerősen elbírált kereseti kérelmek vonatkozásában az együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási részilleték összegének viseléséről a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés és 14. § alapján döntött.
- [61] Az I. rendű alperes csatlakozó felülvizsgálati eljárási illeték fizetési kötelezettsége az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 58. § (1) bekezdés f) pontján alapul.
- [62] A hatályon kívül helyezett rendelkezés vonatkozásában a Kúria a Pp. 275. § (5) bekezdés alapján a felülvizsgálati eljárás illeték összegét, illetve a felek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét csak megállapította azzal, hogy annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság fog dönteni.
- [63] A részítélettel elbírált rendelkezések vonatkozásában az együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költség viseléséről a Kúria a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján határozott.
- [64] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. július 13.

**Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, dr. Tallián Blanka s.k. bíró,
Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró**

dr.